

THE PERMISSIBILITY
OF AMERICA'S WAR
ON THE TALIBAN

Rabbi Efrem Goldberg

CHABAKUK ① חִבְקִיּוּן (א' = י' - י"ז)

הֲלוֹא אַתָּה מֵקֶדֶם יְהוָה אֱלֹהֵי קְדוֹשֵׁי לֹא נִמּוֹת יְהוָה לְמִשְׁפָּט שִׁמְתוֹ
וְצוֹר לְהוֹכִיחַ יִסְדָּתוֹ: טָהוֹר עֵינָיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבֵּיט אֶל-עֲמַל לֹא
תוֹכֵל לָמָּה תִּבְיֵט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבֹלַע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ: וְתַעֲשֶׂה
אֲדָם כַּדְּגֵי הַיָּם כַּרְמֶשׁ לֹא-מִשַׁל בּוֹ: כָּלֵה בְּחַבְבָּה הַעֲלֵה יִגְרֵהוּ בְּחַרְמוֹ
וַיֹּאסְפֵהוּ בְּמַכְמֵרְתּוֹ עַל-כֵּן יִשְׂמַח וַיִּגִּיל: עַל-כֵּן יִזְבַּח לְחַרְמוֹ וַיִּקְטֹרֵט
לְמַכְמֵרְתּוֹ כִּי בְהִמָּה שָׁמֵן חָלְקוֹ וּמֵאֲכָלוֹ בְּרֵאָה: תַּעַל כֵּן יִרִיק חַרְמוֹ
וְתִמְיד לַהֲרֹג גּוֹיִם לֹא יִחַמּוֹל:

¹² Are You not from the beginning of time, O HASHEM my God, my Holy One? Let us not die! O HASHEM, You have ordained him for judgment; O Stronghold, You have established him to chasten [us]. * ¹³ [Your eyes] are too pure to see evil and You cannot look upon wrongdoing. Why, then, do You look upon betrayers? [Why do] You remain silent when a wicked man swallows up one more righteous than he? ¹⁴ You have made man like the [helpless] fish of the sea, like creeping things without a ruler. ¹⁵ He brings them all up with a fishhook; He catches them in his net and he gathers them in his trawl; therefore he rejoices and exults. ¹⁶ Therefore, he sacrifices to his net* and burns incense to his trawl, for through them his portion is fat and his food is plentiful. ¹⁷ Shall he therefore empty his net, to slay nations continuously, without compassion?

PIRKEI AVOS ② פִּרְקֵי אֲבוֹת (א' = י' - י"ז)

[ב] רַבִּי חֲנִינָא סָגֵן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר: הָיוּ מִתְפַּלְלִים בְּשִׁלּוּמָה שֶׁל מַלְכוּת.
שְׂאֵלְמָלָא מוֹרְאָה, אִישׁ אֶת רַעְהוּ חַיִּים בְּלַעוּ.

[2] Rabbi Chanina, the deputy Kohen Gadol [High Priest], says: Pray for the welfare of the government, because if people did not fear it, a person would swallow his fellow alive.

RAMBAM (3) רמב"ם (ה' ט"ז:א)

א אין המלך נלחם תחלה אלא על מלחמת מצוה. ואיזו היא מלחמת מצוה זו מלחמת שבעה עממים, ומלחמת עמלק, ועזרת ישראל מצד שבא עליהם. ואחר כך נלחם במלחמת הרשות והיא המלחמה שנלחם עם שאר העמים כדי להרחיק גבול ישראל ולהרבות בגדולתו ושמעו: ב מלחמת מצוה אינו צריך ליטול בה רשות בית דין, אלא יוצא מעצמו בכל עת. וכופה העם לצאת אבל מלחמת הרשות אינו מוציא העם בה אלא על פי בית דין של שבעים ואחד:

BEREISHIS (4) בראשית (ו"ו)

שפך דם.

הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ כִּי בְצַלְמֵ אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם: וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שְׂרִצּוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ בָהּ:

Whoever sheds the blood of man, by man shall his blood be shed; for in the image of God He made man. And you, be fruitful and multiply; teem on the earth and multiply on it.

SANHEDRIN (5) סנהדרין

The Gemara now states this Tanna's [i.e. the Tanna of Menasheh's academy] source for including murder as a Noahide law: Murder, "שפך דם האדם וגו'" - for it is written among God's statements to Noah and his children: *Whoever sheds the blood of a man etc. his blood shall be shed.*

SANHEDRIN (6) סנהדרין (ע"ד)

There is a presumption that a person does not hold himself back from defending his proper-

and knowing this, [the burglar] surely tells himself in advance, "If I go break into the house, [the occupant] will confront me and not allow me to rob him, and if he confronts me, I will just have to kill him." And the Torah therefore tells the occupant: If someone comes to kill you, anticipate him and kill him first.

(7) N
 חו"מ
 (מ"ב ר"ב)

MIN CHAS
 CHINUCH

דמשמע דחף דבן נח חין נריך נמסור נפשו
 על המצוות, מכל מקום על שפיכות דמים
 מחוייב למסור עצמו, כי הוא מחמת סברא
 דמאי חזית ושייך ג"כ אלל בני נח, עי"ש.
 א"כ לפי זה מניין לנו דאם בן נח רודף אחר
 בן נח אחר דהנרדף בעצמו יכול להורגו אף
 דהוא פקוח נפש מ"מ ראייה אינה נדחית,
 א"כ לפי זה בן נח נרדף אסור להרוג
 הרודף, וצאמת עיין בסנהדרין נ"ז ע"א גבי
 כיוצא בו דשפיכות דמים כרבי יונתן בן
 שאול, נראה להדיא דהיתר גמור הוא לבן
 נח נרדף להציל עצמו בנפשו של רודף, וכן
 הוא בר"מ פ"ט ממלכים ה"ד, דדוקא אם
 אחד יכול להציל עצמו באחד מאיבריו אבל
 בלאו הכי הוי היתר גמור, ולכאורה קשה
 מנלן זה. ולכאורה זה ראייה לדברי מהר"ש
 יפה הובא בפרשת דרכים [שם], דאף
 דשפיכות דמים סברא הוא מ"מ לא עדיף
 מעבודה זרה וגילוי עריות דאינו מצווה בן
 נח, עי"ש, א"כ ניסא דבשלמא ישראל
 דשפיכות דמים הוא משלש עצירות וחייב
 למסור נפשו הוצרכה התורה לגלות גבי
 רודף דהנרדף וכל אדם מותרים להרוג את
 הרודף משום פקוח נפשו, אף דבכל מקום
 אינה נדחית ראייה מפני פקוח נפש כאן
 הוא גזירת הכתוב, אבל בן נח דכל המצוות
 נדחין מפני פקוח נפשו כי אינו מצווה על

קידוש השם וגם יכול לרפא עצמו בעצירה ולדעת מהר"ש יפה גם שפיכות
 דמים בכלל, א"כ לדידיה בלאו הכי נדחית ראייה מפני פקוח נפש ומותר
 להרוג הרודף מפני פקוח נפשו, א"כ שפיר גם בן נח מותר להצילו בנפשו.
 וכל זה צנרדף עצמו דמותר להרוג הרודף כי [איסור ראייה] נדחה מפני
 פקוח נפשו, אבל בן נח אחר אסור להרוג הרודף אחר חצירו דכבר כתבתי
 [אות ד'] דמחמת פקוח נפש של אחר אין עצירה נדחית, א"כ מפני פקוח
 נפש של הנרדף אסור להרוג הרודף, כן נראה לי לכאורה.

אַחַר זמן האיר השי"ת את עיני, דגם גבי בן נח מקרא מפורש בתורה
 דניתן להגיל הנרדף בנפשו של רודף אפילו לבן נח אחר, דשם ע"צ
 ע"צ מבואר רודף אחר חבירו ואמר לו שישראל הוא וכו' והתורה אמרה
 [בראשית ט', ו'] שופך דם האדם בדם דמו ישפך, הכל דמו של זה בדמו של
 זה, עי"ש ברש"י [ד"ה והתורה] דכל
 הרואה אותו ישפוך דמו של רודף, עי"ש,
 וזה הפסוק נאמר לבני נח דרודף מותרים
 להרגו, ונשנית בסיני גבי מחתרת והוכה,
 אפילו בכל אדם, והיקישא לנערה המאורסה
 הוא למנוה גבי ישראל, אבל לענין מותר
 להרגו נאמרה לבני נח ונשנית בסיני גבי
 מחתרת, וכל מילתא דנאמרה ונשנית ליה
 ולזה נאמרה, א"כ גבי רודף גזירת הכתוב
 אף לבני נח דמותר להרגו אף בן נח אחר.
 א"כ ג"כ אין ראיה לדברי המהר"ש יפה,
 דאף אם נאמר דבן נח נריך למסור עצמו
 על שפיכות דמים, מ"מ גבי רודף התירה
 התורה לו ואף לאחר דכך גזירת הכתוב,
 כמו בישראל אף דרציחה אינה נדחית מפני
 פקום נפש מכל מקום ברודף נדחית מפני
 פקום נפש א"כ גבי בני נח נמי. אף זה
 ברור דמנוה ליכא גבי בני נח להרוג הרודף,
 דגבי ישראל מהיקישא ילפינן וגם מוקמות
 את כפה ולא תעמוד על דם רעך, אבל בבני
 נח שלא נאמרו הפסוקים הללו רק היתירא
 הוא אבל לא מנוה.

(7)

ונראה דכן הוא כאופן השני שכתבנו, דהרי בסוגיא שם
 מבואר דילפינן דין רודף מקרא דשופך דם האדם
 בדם דמו ישפך, הרי דיך דין זה גם בבני נח, דפרשה זו
 הלא נאמרה לנח, וכן הוא להדיא בסנהדרין דף נ"ז [ע"א]
 דחשיב להך דיכול להגיל באחד מאבריו כיוצא בזה דנכרי
 בנכרי כמו ישראל, וכן הוא ברמב"ם בפ"ט מהל' מלכים
 עי"ש, הרי להדיא דאם אינו יכול להגיל באחד מאבריו
 מלילין אותו בנפשו של רודף גם בבני נח, והרי לא מלינו דין
 פקום נפש בנן נח, אלא ודאי דהוי גזירת הכתוב בפני עצמו
 להגיל הנרדף בנפשו של רודף, ואין זה שייך לפקום נפש דכל
 התורה כולה, ושייך זה גם בנן נח, דהוא בכלל דינין. והלא
 יסוד הך דינא של רודף אחר חבירו להרגו ילפינן ליה
 בסנהדרין דף ע"ג [ע"א] מעריזת ומקרא דאין מושיע ליה,
 מה שאין זה שייך כלל לדין פקום נפש של כל התורה כולה,
 אלא ודאי דהוי דין בפני עצמו, דין הללה של נרדף, אם
 להריגה אם לעריות

(8) ה' ח"מ ה"ל
 (ה' ח"מ ה"ל)

BEREISHIS 9 (ה'ה) גראל

הואך את־דמכם לנפשותיכם אדרש מיד בלי־תיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אהיו אדרש את־נפש האדם:

10 (ה'ה) (ה'ה) NETZIV

רק שהיא עוד מפרכה משום שעוד דמו בנפשו חסור :
(ה) כיד כל היה אדרשנו . מכוון במדרש קהלת
ח' שהקב"ה עושה דין והשבון לשי"טם חילגי סרק חשי'
עם מקל ורצועה מתחייבין ע"י אדם שניזק ע"י .
מכש"כ שהקב"ה ידרוש נפש האדם מיד החיה : מיד
איש אהיו . פירש הקב"ה אימתי האדם נעשה כשניה
שרמיו לנהוג בלחוב . משל"כ בשעת מלחמה ועת
לשטן לח פת להרוג ואין עושה ע"ל כלל . כי כך
טעם השלם . וכדאי' בשנועות ל"ה מלכותא דקטלא
חד משיחא לל מיעשה ולאי' מלך ישראל מוחך

לעשות מלחמה הרשות חפ"ג שכתב מישראל יהרגו אדם
ע"י (א) וע' ס' דברים כ' ח' :

11 (ה'ה) (ה'ה) (דקרא כ"ח)

נפלא דבר יהיג ד-אין
ר' אהרן בן אבן

: (ח) ולא ימס וגו' . ולא הזכירו
חורב כשמשו שלל יסכן ח"ע . דלפטר איש מלוק
ומר נפש מנקש המות חלל שחסור לחבד ח"ע .
ושב לשניו הנפל במלחמה . ואין חיסור במלחמה
כמו שאין המלך עוזר עלטעות מלחמת הרשות
הגורם שכ"כ . חלל מלחמה שאני וע' שנועה דל"ה
במלכות דקטלא כו' . ה"ג אין חיסור לחדם להכניס
עצמו במלחמה ולסכן עצמו . חבל ונל ימס חל לבב
וגו' וע' מש"כ בס' בראשית ס' ה' .

MAHARAZ 12 (ה'ה) (זו אריה פר' ויללח)

אפשר להם לדון את בן נשיא הארץ (פסוק ט), כי
היו יראים מהם, ואף על גב שנצטוו על הדינין
— היינו כשיוכלו לדון, אבל אונס רחמנא
פטריה (נ"ק נט), ואיך אפשר להם לדון אותם.
ונראה¹⁴ דלא קשיא מידי, משום דלא דמי שני
אומות, כגון בני ישראל וכנעניים, שהם שני
אומות, כדכתיב (פסוק ט) "והיינו לעם אחד" —
ומתחלה לא נחשבו לעם אחד, ולפיכך הותר
להם ללחום כדין אומה שבא ללחום על אומה
אחרת¹⁵, שהתירה התורה¹⁶

¹² הכתוב אומר כו'. דאם לא כן "אשר טמא
אחותם" למה לכתוב, כי לא דברו הם "אשר
טמא(ו) את דינה אחותם", דהא במרמה
השיבו, ואם היו אומרים להם "אשר טמא(ו)
דינה אחותם" היו מבינים⁸ כי במרמה הם
מדברים⁹, אלא בודאי הכתוב אומר "כי טמא
דינה אחותם" ולא הוי זה מרמה. אך¹⁰ קשה אם
שכס חטא כל העיר מה חטאו להרוג, ותירץ
הרמב"ם (הלכות מלניס פ"ע הי"ד) דבני נח מצווים
על הדינין¹¹, ועבירה אחת שעובר — נהרג על
ידו¹², וכאן ראו המעשה הרע הזה ולא דנוהו¹³,
לכך היו חייבין מיתה שלא היו דנין אותם.
ובאמת דבר תימה הם אלו הדברים, כי איך

von der Assessorat
Kommission

כעס 1211

(6) סנהדרין (13) SANHEDRIN

The Gemara objects:

ולא - And is there no prohibition in Noahide law that is not found in Israelite law? והרי יפת תואר - Why, there is the beautiful captive taken in battle, who is prohibited for a Noahite but permitted for an Israelite!^[28] - ? -

The Gemara answers:

התם משום דלאו בני כיבוש נינהו - Noahites are restricted there because they are not conquerors.^[29]

גיטין (14) GITTIN

The Gemara questions:

ואימא הני מילי בכסף - But say that this is so only where the idolater acquires a fellow idolater by purchasing him with money.^[4] אבל בהנקה לא - Reish Lakish did not teach, however, that an idolater can acquire a fellow idolater by means of a proprietary act.^[6] Thus, our original question returns: From where is it derived that a captor acquires ownership of the rights to the work of his captive?

The Gemara derives this law by analogy:

עמון ומואב טהרו בסיחון - אמר רב פפא - Rav Pappa said: Portions of the territory of Ammon and Moab were purified by Sichon's conquest, preparing them to be occupied by the Jewish people.^[6] Just as Sichon acquired those lands by capture, so can any idolater acquire ownership of land or slaves by capture.^[7]

חמס (15) CHASAM SOFER

non J not permitted to start war of aggression

אמנם מהתימה על הרמב"ם דפסק כרב אחא בר יעקב ולא חייש לברייתא דתני דלא כרב אחא בר יעקב וכבר עמדו בזה האחרונים ועיי' מ"ש בזה מהר"ם שיף באריכות וכן נלפע"ד דלכאורה יש לתמוה אש"ס דסנהדרין דף נ"ט דפריך אהך סברא דמי איכא מידי והרי יפת תואר ומשני שאני נכרים דלאו בני כיבוש נינהו ופירש"י לאו ניתנה ארץ לכבוש אלא לישראל שאף לישראל לא הותרה יפת תואר אלא במלחמה עיי' כיבוש ע"ש והנה רש"י פ' תצא מפרש דהכתוב מדבר במלחמו הרשות ע"ש ברא"ם והוא מספרי וא"כ ע"כ צ"ל דאפי' בח"ל דלאו א"י נמי אין כיבוש לגוי והוא נגד תלמוד ערוך גיטין ל"ח ע"א ואימא הני מילי בכסף אבל בחזקה לא וכי תוספות סד"ה אבל וכו' בחזקה של כיבוש מלחמה איירי וכן פי' ר' חננאל עכ"ל ומסיק אמר ר"פ עמון ומואב טהרו בסיחון ועוג וע"ש פירש"י באריכות ומייתי שם עוד וישב מני שבי וכי תוס' ד"ה עמון ומואב כי היכי דקנו ארצם בחזקה ה"נ קנה גופם ומשמע שם בודאי דהלכתא כהך סוגי' למעיי' שם בפוסקים וא"כ תיהדר קו' הש"ס סנהדרין לדוכתא והרי יפת תואר ואין לומר שאני נכרים דלאו בני כבוש נינהו דהא הוה שפיר בני כיבוש וצלע"ג.

(16) דברים (כ:ו) DEVARIM

try first to make peace

כִּי־תִקְרַב אֶל־עִיר לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ וְקִרְאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם: וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנֶנּוּ וּפְתַחְתָּהּ לָךְ וְהָיָה כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־בָּהּ יִהְיוּ לְךָ לְמַסַּ וְעַבְדוּךָ: וְאִם־לֹא תִשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמָּךְ מִלְחָמָה וְצָרְתָּ עָלֶיהָ:

¹⁰ When you draw near to a city to wage war against it, you shall call out to it for peace. * ¹¹ It shall be that if it responds to you in peace and opens for you, then the entire people found within it shall be as tribute for you, and they shall serve you. ¹² But if it does not make peace with you, but makes war with you, you shall besiege it. "

(17) מדרש (ויקרא וכה לב (16) MIDRASH

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי הַגָּלִילִי גְדוֹל שְׁלוֹם שְׂאֵפְלוּ בְּשַׁעַת מִלְחָמָה אֵין פּוֹתְחִין אֶלָּא בְּשָׁלוֹם הָדָא הוּא דְכַתְיב (דברים כ. י) 'כִּי תִקְרַב אֶל עִיר וְגו' "

R. Jose the Galilean said: Great is peace, since even in a time of war one should begin with peace, as it is written, *When thou drawest nigh unto a city to fight against it, then proclaim peace unto it* (Deut. xx, 10).

(18) רמב"ם (ה' תלמים) RAMBAM

א. אין עושין מלחמה עם אדם בעולם עד שקוראין לו לשלום אחד מלחמת הרשות ואחד מלחמת מצוה. שני כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום. אם השלימו וקבלו שבע מצוות שנצטוו בני נח עליהן אין הורגין מהן נשמה והרי

השגת הרמב"ם
היא אין עושין מלחמה עם אדם בעולם עד שקוראין לו לשלום אחד מלחמת הרשות ואחד מלחמת מצוה. אם אין שאלין למלחמת הרשות אלא עד שיסור נפש

only if needed to defend war of aggression yes some

TOSOFUS (19) א'ס' (58:10)

Can't I participate in a non-I way? If expression, no.

שלא יחשב עמהם. פרש"י לחוקם לטר על העיר והר"י הלחן פירש להיות ממספר אנשי הכהן של טובדי כוכבים:

VAYIKRA (20) ויקרא (3:6)

לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי עֵדֶךָ לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וְיִרְאֵתָ מֵאֲלֹהֶיךָ

אֲנִי יְהוָה:

¹⁴ You shall not curse the deaf, and you shall not place a stumbling block before the blind; * you shall fear your God — I am HASHEM.

CHASAM SAFER (21) חסם סופר (1:6)

pay someone to take your place:

ואידך הי' מהראוי שיעמדו עצמם כולם בשוה לפני העדה ויטילו גורל ועל מי שיפול עליו הגורל הוא ישתדל לעצמו במה שיכול לפטור בממון או להעמיד אחר במקומו או ילך בעצמו וכל ישראל מחויבי לסייעו ויקר פדיון נפשו אבל לאנוס אנשים בלי גורל ולומר שהם פוחזים ורקים אפי' מגלי עריות ומחללי שבת בעיני הוא כגונב נפש ומכרו כי מי נותן זה חליפי זה כיון שחיוב המלכות ופקודתו על כולם בשוה והמוסרו כמוסר לתוא מכמר אפי' מחוי אתיבנא חייב מכ"ש מוסר נפשו ורע ומר יותר כי הטובי הנאנסי' עוברי' על המצות באונס ולעתים רחוקי' ואלו יעשו ברצון ואנו מדחי' אחר הנופל עפ"ק דקידושין לענין מכר עצמו לנכרים.

אך מה שנמצאים עתה למאות המוכרים עצמם מרצונם וברצי כסף ולכן אע"ג דהמה גריעי מכולהי שהרי בשאט נפשם מתנים לחלל שבתות ולאכול איסורים מ"מ כיון דשכיחי טובא ולא הוה כתרי עיברא נהרי ואם אין קהלה זו קונהו ימכור עצמו במקום אחר א"כ קלקלתם בעו"ה תקנה קצת וכן עשו בכל גלילותינו והוא כעין בחירת הרע במיעוטו והנה קצרתי מאוד כי אין ראוי להאריך בענין זה כמובן וחי' הטוב יתן כל טוב כנפשו הטהורה ונפש א"ר דש"ת. פ"ב נגהי ליום ד' כ"ה סיון תק"צ לפ"ק. משה"ק סופר מפפד"מ.

MISHNA BRAURA (22) משה ברורה (5:6)

(יז) הכל לפי הענין. הינה לפי מה שמשער בקצו ופחותו. ודע, דהיום נשקאו מהאמות שתנן לגבלינו לשלל שלל ולכו בו, בנדאי מחיבים אנו לצאת בכליזון אפלו על עסקי קמון, ודקנא דמלכותא, וכן מבאי ברוחם ואגדה דתיקא דאיגא נשש שפא: יכעסו יושבי הארץ עלינו מחללי, עין שם (*):

follow law
land
If not patriotic
I in trouble.